

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

PL. ÚS 1/2011-81

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. marca 2011 v pléne zloženom z predsedníčky Ivetty Macejkovej a zo sudcov Jána Auxta, Petra Brňáka, Ľubomíra Dobríka, Ľudmily Gajdošíkovej, Juraja Horvátha, Milana Ľalíka, Sergeja Kohuta, Jána Lubyho, Lajosa Mészárosa, Marianny Mochnáčovej a Rudolfa Tkáčika o sťažnosti PaedDr. M. M., L., kandidáta na primátora mesta Levoča, zastúpeného Advokátskou kanceláriou P., spol. s r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľ'a a advokáta JUDr. R. P., za účasti Ing. M. V., L., vo veci namietanej nezákonnosti a neústavnosti volieb na funkciu primátora mesta Levoča konaných 27. novembra 2010, takto

r o z h o d o l :

Voľby primátora mesta Levoča konané 27. novembra 2010 vyhlasuje za neplatné.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením zo 4. januára 2011 č. k. PL. ÚS 1/2011-15 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť PaedDr. M. M., L. (ďalej len „sťažovateľ“), za účasti Ing. M. V., L. (ďalej aj „odporca“), ktorou namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb primátora mesta Levoča konaných 27. novembra 2010 (ďalej len „voľby primátora“).

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ aj odporca sa uchádzali o post primátora mesta Levoča vo voľbách, ktoré sa uskutočnili 27. novembra 2010. Počet platne odovzdaných hlasov vo voľbách primátora bol 4 805, z toho v prospech sťažovateľa bolo platne odovzdaných 2 174 hlasov a v prospech odporcu 2 186 hlasov. Rozdiel hlasov medzi sťažovateľom a odporcom predstavuje len 12 hlasov (sťažovateľ nesprávne uviedol v sťažnosti 13 hlasov, pozn.).

Sťažovateľ v sťažnosti poukázal na to, že v desiatom volebnom okrsku, teda v okrsku *„s dominantným výskytom voličov konkrétnej sociálnej skupiny“* sa volebné výsledky *«v prospech odporcu výrazne odlišovali od relatívne tesných výsledkov v ostatných okrskoch, či už v prospech sťažovateľa (6 z 9 zvyšných okrskov) alebo v prospech odporcu (3 zo zvyšných 9 okrskov)»*.

Podstata námietok sťažovateľa spočíva v tom, že voliči a osobitne voliči zo znevýhodnenej sociálno-etnickej skupiny (ďalej v skratke len „rómski voliči“) boli počas moratória a počas volebnej kampane ovplyvňovaní spôsobom, ktorý odporuje pravidlám férovej politickej súťaže, a to v ich ústavnom aj zákonnom vyjadrení.»

Podľa sťažovateľa k porušeniu volebného moratória došlo z dôvodu, že odporca večer 25. novembra 2010 (po začiatku volebného moratória) umiestnil do tesnej blízkosti

volebných miestností tri nové bilbordy. K tejto skutočnosti na základe ústneho podnetu svedka MUDr. P. J. prijala uznesenie č. 1/2010 aj mestská volebná komisia.

Sťažovateľ v sťažnosti tiež uviedol, že *„V čase moratória, ale predovšetkým počas konania volieb, sa podľa tvrdení viacerých svedkov v tých častiach mesta, kde je dominantný výskyt občanov rómskej sociálno-etnickej skupiny, rozdával cukor, múka, cigarety, jablká a pravdepodobne aj peniaze za účasť vo voľbách a za hlasovanie v prospech vybraného kandidáta. Na tieto skutočnosti sa sťažovali traja občania (MUDr. P. J., Ing. J. K. a J. C.) aj ústne v deň konania volieb (sťažnosť sa týkala rozdávania ovocia a potravín na uliciach spadajúcich do okrsku č. 10), ako aj po skončení trvania volieb písomnou sťažnosťou. Na tieto skutočnosti zareagovala aj Mestská volebná komisia svojimi uzneseniami č. 3/2010 a č. 4/2010 z 27. novembra 2010 a požiadala Obvodnú volebnú komisiu v Poprade o riešenie uvedenej situácie.“*

Sťažovateľ súčasne poukázal na to, že *«Vo volebnom okrsku č. 8 okrsková volebná komisia zistila, že za jednou z plent, t. j. v priestore určenom pre úpravu hlasovacích lístkov, sa nachádza „ťahák“ určený voličom, s obsahom, že za primátora Levoče majú voliť „číslo 4“, t. j. odporcu. Túto skutočnosť zistila okrsková volebná komisia počas priebežnej ohliadky daného priestoru a môže ju potvrdiť členka tejto komisie, p. M. G. Tiež člen okrskovej volebnej komisie č. 10, p. L. Č., nominovaný do komisie Komunistickou stranou Slovenska, viackrát radil rómskym voličom zapísaným v okrsku, ktorého z kandidátov majú voliť, pričom im výslovne radil, že majú voliť „číslo 4“, t. j. odporcu. Na túto skutočnosť bol ostatnými členmi komisie výslovne upozornený a títo ostatní členovia komisie môžu túto skutočnosť osobne potvrdiť.»*

Sťažovateľ v sťažnosti tiež namietal, že pri sčítavaní hlasov vo volebnom okrsku č. 10 boli nájdené dva hlasovacie lístky v jednej obálke, jeden z týchto hlasovacích lístkov bol okrskovou volebnou komisiou uznaný za platný a jeden za neplatný namiesto toho, aby boli oba uznané za neplatné. Túto skutočnosť môže podľa sťažovateľa *„potvrdiť člen okrskovej volebnej komisie, p. J. P. Rovnako ten istý člen okrskovej volebnej komisie č. 10 pri sčítavaní hlasov videl, ako bol nesprávne označený hlasovací lístok na voľbu primátora*

označený za platný. Podozrenia z manipulácie volebných lístkov, resp. s uznávaním ich platnosti, napokon viedli člena mestskej volebnej komisie J. R. k tomu, že odmietol podpísať zápisnicu mestskej volebnej komisie.“.

Uvedeným postupom došlo podľa sťažovateľa k porušeniu jeho práva za rovnakých podmienok sa uchádzať o zvolenie za primátora mesta, pretože podľa čl. 30 ods. 4 ústavy „*občania majú za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám*“.

Súčasne všetky v sťažnosti uvedené okolnosti majú podľa názoru sťažovateľa zásadný vplyv na konečný výsledok volieb primátora mesta, ako aj na celkovú platnosť týchto volieb.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví:

„Volby primátora mesta Levoča, konané 27. novembra 2010, sú neplatné.“

alternatívne

„1. Rozhodnutie mestskej volebnej komisie v meste Levoča, zapísané v zápisnici o výsledku volieb v meste do mestského zastupiteľstva a primátora mesta konaných dňa 27. novembra 2010, v časti týkajúcej sa počtu hlasov odovzdaných pre kandidátov na primátora mesta Levoča, sa zrušuje.

2. Súčasne vyhlasuje PaedDr. M. M. za riadne zvoleného primátora mesta Levoča.“

Ústavnému súdu bolo na základe jeho výzvy 24. januára 2011 doručené stanovisko odporcu k sťažnosti. Odporca v ňom prostredníctvom svojho právneho zástupcu reagoval na argumentáciu sťažovateľa uvedenú v sťažnosti týkajúcu sa posudzovania platnosti hlasovacích lístkov okrskovou komisiou č. 10. V tejto súvislosti poukázal na znenie § 38 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách“) a následne konštatoval, že pri posudzovaní dvoch hlasovacích lístkov nájdených v jednej obálke uvedená komisia nepochybila a postupovala v súlade s týmto zákonom.

Odporca v ďalšom texte poukázal na skutočnosť, že sťažovateľ v sťažnosti popisuje „*podozrenie týkajúce sa 2 hlasov*“, avšak rozdiel hlasov medzi ním a sťažovateľom bol 13, a námietka týkajúca sa postupu pri posúdení neplatnosti jedného z nich okrskovou volebnou komisiou č. 10 je evidentne irelevantná. Vzhľadom na to dospel odporca k záveru, že zo sťažnosti „*nevyplýva, žeby sťažovateľ namietal neplatnosť takého množstva hlasov, ktoré by mohlo mať vplyv na volebný výsledok*“.

V sťažnosti sťažovateľ podľa odporcu nielenže neuviedol, aké pochybenia mali nastať vo volebných okrskoch č. 6, č. 9 a č. 10, ale ani neuviedol, aké dôkazy na potvrdenie či vyvrátenie svojej domnienky o tom, že došlo k pochybeniam, žiada vykonať.

Odporca ďalej poukázal na výsledky kontroly volebnej dokumentácie uskutočnenej ústavným súdom, konkrétne na výsledky sčítania hlasov v uvedených volebných okrskoch, a uviedol: „*Pokiaľ teda ide o zrušenie výsledkov volieb, tento alternatívny návrh formulovaný v petite, je nedôvodný.*“

K časti sťažnosti týkajúcej sa porušovania volebného moratória odporca v stanovisku uviedol, že dodržal zákon o voľbách a počas volebného moratória si neobjednal inštaláciu bilbordov. Rovnako ako iní kandidáti, ani on v čase volebného moratória nerobil žiadne opatrenia na zakrytie svojich plagátov a bilbordov. Tvrdenia týkajúce sa umiestnenia troch bilbordov v tesnej blízkosti volebných miestností 25. novembra 2010 odporca považuje za nepravdivé, pretože si umiestnenie materiálov o jeho osobe objednal tak, aby jeho prezentácia nebola na reklamné plochy inštalovaná počas volebného moratória.

V spojení s námietkou sťažovateľa týkajúcou sa ovplyvňovania voličov členom okrskovej volebnej komisie č. 10 vo volebnej miestnosti odporca uviedol, že nemá vedomosť o tom, že by uvedený člen komisie Ľ. Č. komukoľvek radil, aby odovzdal svoj hlas v prospech neho, o nič také ho nikdy nežiadal a do tejto komisie bol delegovaný inou politickou stranou, než za ktorú kandidoval odporca. Vo volebnom okrsku č. 10 navyše pod poradovým číslom 4 podľa odporcu kandidoval syn Ľ. Č. za poslanca do mestského zastupiteľstva, pritom podľa tvrdení sťažovateľa pri poučovaní voličov Ľ. Č. radil voliť č. 4,

teda nie odovzdať hlas kandidátovi na funkciu primátora č. 4. Odporca taktiež poukázal na povinnosť okrskovej volebnej komisie riešiť problémy vzniknuté porušovaním zákona o voľbách niektorým z jej členov priamo a bezprostredne. Navyše, zápisnica okrskovej volebnej komisie č. 10 bola podpísaná všetkými jej členmi bez uvedenia ich námietok k priebehu volieb a výsledku sčítania hlasov.

K argumentácii sťažovateľa týkajúcej sa nájdeného „*ťaháka*“ umiestneného za plentou vo volebnom okrsku č. 8 odporca uviedol, že si ho tam neumiestnil. Predmetný „*ťahák*“ tam navyše mohla umiestniť aj osoba, ktorá mu chcela poškodiť. Voliči boli podľa neho pri voľbách *«v stave, aby volili koho chceli voliť, a nie aby sa nechali ovplyvniť nejakým „ťahákom“»*.

V súvislosti s námietkou sťažovateľa týkajúcou sa kupovania hlasov odporca poukázal na to, že v rámci sťažnosti je *„formulovaná nepodložená domnienka o pravdepodobnom poskytovaní peňazí za hlasovanie“*. Ani sám sťažovateľ však neoznačil v sťažnosti odporcu ako iniciátora uvedeného kupovania hlasov. Odporca vo vzťahu k argumentácii sťažovateľa poukázal na skutočnosť, že v lokalite ulice Nad Tehelňou sa koncom týždňa *„bežne predáva tovar formou predaja z auta“*. Za dôkaz kupovania hlasov odporca nepovažuje ani uznesenia mestskej volebnej komisie č. 3 a č. 4, ktoré len zaznamenávajú podnety MUDr. P. J., Mgr. J. C. a Ing. J. K. o tom, že v dotknutej lokalite sa pohybujú osoby, ktoré rómskym občanom rozdávali potraviny a ovocie. Sťažovateľ podľa odporcu taktiež vôbec nepreukázal svoje tvrdenie, že potraviny a iné odmeny boli rozdávané rómskym občanom za účasť vo voľbách a za hlasovanie v prospech vybraného kandidáta.

Podľa odporcu je z uznesenia mestskej volebnej komisie č. 4 zrejmé, že táto komisia bola požiadaná o prepočítanie hlasov. Vzhľadom na výsledky prepočítania hlasov ústavným súdom je nepochybné, že opätovné sčítanie hlasov mestskou volebnou komisiou by nemalo vplyv na samotný volebný výsledok.

Odporca ústavnému súdu v stanovisku navrhol predvolať na výsluch ako svedka Mgr. R. H., ktorý mal podať trestné oznámenie Obvodnému oddeleniu Policajného zboru v Levoči týkajúce sa priebehu volieb.

Odporca vo vzťahu k časti sťažnosti sťažovateľa, v ktorej poukázal na judikatúru ústavného súdu, uviedol:

„K sčasti citovanému nálezu PL. ÚS 100/07 (na str. 6 sťažnosti) – členovia ktorej okrskovej volebnej komisie upravovali pri voľbách primátora mesta Levoče konaných dňa 27. 11. 2010 hlasovacie lístky?

K nálezu č. k. PL. ÚS 5/03 a PL. ÚS 6/06 - sťažovateľ nepreukázal kupovanie hlasov. Sťažovateľ vlastne len tvrdí, že niekto (nevedno kto) odovzdával potraviny. Nálezom č. k. PL. ÚS 5/03 navyše ústavný súd sťažnosť zamietol.

Pokiaľ ide o nálezy PL. ÚS 18/99, PL. ÚS 50/99 a PL. ÚS 1/07, tieto sa týkajú neuznania platnosti hlasovacích lístkov a nakladania s nimi (napr. v PL. ÚS 1/07 išlo o roztrhanie hlasovacích lístkov), týmito nálezmi rozhodol ústavný súd vo veciach, ktoré nevykazujú žiadnu podobnosť s touto vecou, čo do skutkového a právneho stavu.“

V závere odporca okrem iného konštatuje, že sťažovateľ *„nepreukázal také porušenia spočívajúce v nezákonnosti a neústavnosti takej intenzity, že by to malo mať za následok neplatnosť volieb“*, a zároveň ústavný súd požiadal, aby sťažnosť sťažovateľa zamietol.

II.

Skutkové zistenia

Ústavný súd si zadovážil príslušné listiny súvisiace so sťažnosťou, a to volebnú dokumentáciu obsahujúcu zápisnicu mestskej volebnej komisie o výsledku volieb v meste do mestského zastupiteľstva a primátora mesta z 27. novembra 2010 (ďalej len „zápisnica mestskej volebnej komisie o výsledku volieb“), ako aj volebnú dokumentáciu odovzdanú okrskovými volebnými komisiami vo volebných okrskoch č. 6, č. 9 a č. 10. Za účasti dvoch sudcov ústavného súdu bola 17. januára 2011 otvorená a prekontrolovaná volebná

dokumentácia z volieb primátora konaných 27. novembra 2010. O uvedenom úkone bol spísaný zápis z kontroly volebnej dokumentácie.

Zo zápisnice mestskej volebnej komisie o výsledku volieb vyplýva, že v zozname voličov bolo zapísaných 11 189 voličov. Vydaných bolo 4 894 obálok a odovzdaných bolo 4 894 obálok. Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby primátora bol 4 805. Odporca ako kandidát č. 4 získal 2 186 hlasov, sťažovateľ ako kandidát č. 3 dostal 2 174 hlasov, kandidát č. 1 získal 239 hlasov a kandidát č. 2 dostal 206 hlasov. Zápisnicu mestskej volebnej komisie o výsledku volieb podpísali okrem jej člena J. R. všetci členovia mestskej volebnej komisie. Ako dôvod odmietnutia podpísania predmetnej zápisnice J. R. uviedol: „... *pre podozrenie z manipulácie s volebnými lístkami.*“

Porovnaním počtu hlasovacích lístkov odovzdaných v prospech jednotlivých kandidátov so zápisnicami okrskových volebných komisií č. 6 a č. 9 bolo ústavným súdom zistené, že počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných v prospech jednotlivých kandidátov na primátora korešponduje s počtami uvedenými v týchto zápisniciach.

Porovnaním počtu hlasovacích lístkov odovzdaných v prospech jednotlivých kandidátov so zápisnicou okrskovej volebnej komisie č. 10 bolo ústavným súdom zistené, že počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných v prospech kandidátov č. 1 a č. 2 korešpondoval s počtami uvedenými v tejto zápisnici. Pri kontrole hlasovacích lístkov ústavný súd zistil, že kandidát č. 3 získal vo voľbách o jeden platný hlas menej (41) ako sa uvádza v zápisnici okrskovej volebnej komisie (42). Medzi platnými hlasovacími lístkami odovzdanými v prospech kandidáta č. 4 bol nájdený 1 hlasovací lístok, ktorý bol okrskovou volebnou komisiou nesprávne posúdený ako platný.

Prekontrolované boli aj neplatné hlasovacie lístky pre voľby primátora vo volebnom okrsku č. 6. Z ich kontroly vyplynulo, že z 9 hlasovacích lístkov posúdených okrskovou volebnou komisiou ako neplatné bolo v súlade so zákonom o voľbách vyhodnotených 8 (7 hlasovacích lístkov bolo odovzdaných bez označenia kandidáta, na 1 hlasovacom lístku boli zakrúžkovaní všetci kandidáti). Zostávajúci 1 hlasovací lístok bol podľa ústavného

súdu zakrúžkovaný v súlade s § 31 ods. 4 zákona o voľbách v prospech kandidáta č. 4 Ing. M. V., t. z. že uvedený hlasovací lístok bol okrskovou volebnou komisiou č. 6 nesprávne posúdený ako neplatný.

Prekontrolované boli aj neplatné hlasovacie lístky pre voľby primátora vo volebnom okrsku č. 9 a č. 10. Z ich kontroly vyplynulo, že uvedené hlasovacie lístky boli posúdené jednotlivými okrskovými volebnými komisiami č. 9 a č. 10 v súlade so zákonom o voľbách ako neplatné.

Na základe uznesenia pléna ústavného súdu sp. zn. Spr 1098/2010 zo 14. decembra 2010 poverená sudkyňa ústavného súdu vypočula 7. februára 2011 za prítomnosti právneho zástupcu sťažovateľa, odporcu a jeho právneho zástupcu týchto navrhnutých a ústavným súdom predvolaných svedkov: Ing. J. K., Mgr. J. C., MUDr. P. J., J. C., Bc. M. B., A. P., B. J., A. K., A. H., J. P., K. U., L. G., Ľ. Č., J. R. a R. H. Predvolaná svedkyňa M. G. sa na výsluch nedostavila.

Svedok Ing. J. K. vo výpovedi uviedol, že v „*cigánskej kolónii*“ lokalite Nad Tehelňou videl „*zvýšený ruch kvôli nejakým darom v súvislosti s voľbami..., zvýšený pohyb ľudí s taškami...*“, avšak na otázky, z čoho usudzuje, že spomínané dary boli rozdávané v súvislosti s voľbami, svedok odpovedal: „*To je len môj pocit. Nemám o tom vedomosť, lebo to by som musel dokázať. ... Nie, ja som nevidel priamo, žeby niekto kupoval hlasy, to by som si nedovolil povedať.*“

Svedok Mgr. J. C. vo výpovedi uviedol, že v čase volieb bol v lokalite Nad Tehelňou a videl, ako do nej prišlo auto s poľskou evidenčnou značkou, z ktorého mali byť rozdávané rôzne potraviny. Svedok uviedol, že nezistoval „*či to bol len voľný predaj, či to bolo nejaké rozdávanie...*“. Na otázku, prečo toto rozdávanie spája s voľbami, svedok uviedol: „*Mali sme viac menej také nejaké indície, že sa v naturáliách pár dní predtým jeden z kandidátov dal rozdávať. Tak viac menej iba taká nejaká spojitost.*“ Na priamu otázku, či videl kupovanie hlasov a rozdávanie potravín konkrétnym osobám, svedok odpovedal: „*Nie, nevidel som.*“

Svedok MUDr. P. J. vo výpovedi uviedol, že v deň volieb z lokality Nad Tehelňou prichádzali „*spústy Rómov*“, z ktorých mnohých svedok „*v živote nevidel*“, hoci v Levoči bývajúcich Rómov ako obyvateľ tohto mesta žijúci v ňom 46 rokov a súčasne lekár majúci prax v ňom minimálne z videnia pozná. K záveru, že sa počas volieb v meste Levoča niečo deje, došiel svedok aj na základe pozorovania „*masívnej*“ volebnej účasti Rómov z lokality Nad Tehelňou, a taktiež zo skutočnosti, že v deň volieb videl rómskych obyvateľov, ktorí niesli „*pod pazuchou sieťky s jablkami*“ nekonvenčnej veľkosti a nevedeli mu odpovedať na jeho otázku, odkiaľ ich majú, len sa na neho „*uškrunuli a pokračovali ďalej*“. Svedok uviedol, že auto, z ktorého mali byť rozdávané potraviny, sám nevidel, túto informáciu mu telefonicky sprostredkoval Ing. J. K. Svedok vo výpovedi ďalej uviedol, že billboard nachádzajúci sa na Námestí Štefana Kuberta 1 v Levoči propagujúci odporcu bol sem umiestnený počas volebného moratória a nachádzal sa približne 20 krokov od volebnej miestnosti.

Svedok J. C. vo výpovedi uviedol, že realizoval montáž billboardu nachádzajúceho sa na Spojenej škole internátnej na Námestí Štefana Kuberta 1 v Levoči, pričom na otázku, kedy montáž realizoval odpovedal: „... *bolo to robené ráno, to viem 100 %... Viem, že ráno 25. 11. 2010 som to lepil.*“ Svedok ďalej uviedol, že plagát na billboard mal pôvodne vylepiť už v stredu, avšak volala mu pani majúca na starosti volebnú kampaň odporcu, ktorá mu oznámila, že „*sa stala havária*“, a preto mu bude uvedený plagát odovzdaný až vo štvrtok ráno.

Svedok Bc. M. B. vo výpovedi uviedol, že si montáž sporného billboardu propagujúceho odporcu neobjednal a ani nevie, kedy bol vylepený.

Svedkyňa A. P. bola predsedníčkou okrskovej volebnej komisie č. 10 a vo vzťahu k priebehu volieb uviedla, že sa podľa nej nič mimoriadne vo voľbách nestalo a všetko počas nich prebehlo regulérne. Svedkyňa nemala vedomosť o ovplyvňovaní voličov vo volebnej miestnosti niektorým z členov okrskovej volebnej komisie.

Svedkyňa B. J. bola členkou okrskovej volebnej komisie č. 10 a vo vzťahu k priebehu volieb uviedla, že nemá vedomosť o žiadnej mimoriadnej udalosti, ktorá by narušila ich regulérnosť. Až dodatočne sa dopyčovala o tom, že jeden člen ich okrskovej volebnej komisie ukazoval voličom, ako majú voliť. Ona sama však nič nevidela a o tejto skutočnosti jej povedala až dodatočne G. – podpredsedníčka okrskovej volebnej komisie.

Svedkyňa A. K. bola členkou okrskovej volebnej komisie č. 10 a vo vzťahu k priebehu volieb uviedla, že jeden z členov tejto komisie Ľ. Č. podával voličom zapísaným na voličskom zozname, ktorý mal pred sebou, hlasovacie lístky tak, že prstom ukazoval na poradové číslo 4 na hlasovacom lístku na primátora bez toho, aby nahlas povedal samotné číslo, a zároveň sa ich pýtal otázku: „*Viete, koho máte voliť?*“ Týmto spôsobom sa Ľ. Č. správal podľa svedkyne „*dost' často*“, aspoň v čase, keď bola prítomná vo volebnej miestnosti. Mimo volebnej miestnosti sa nachádzala vtedy, keď bola vyslaná k voličom s prenosnou volebnou schránkou. Svedkyňu najprv na uvedené správanie Ľ. Č. upozornila podpredsedníčka okrskovej volebnej komisie č. 10 L. G. a spolu upozornili aj pri nich sediacich členov tejto komisie vrátane predsedníčky. Tá sa následne postavila za Ľ. Č. a sledovala ho. Svedkyňa na otázku, prečo uvedené skutočnosti nenamietala v zápisnici o výsledku volieb, uviedla, že túto zápisnicu podpísala, „*lebo oni sa ma pýtali, či súhlasím so sčítavaním hlasov*“. Svedkyňa uviedla, že nemá vedomosť o tom, že za poslanca do mestského zastupiteľstva kandidoval aj syn Ľ. Č.

Svedkyňa A. H. vo výpovedi uviedla, že bola členkou okrskovej volebnej komisie č. 10. Počas priebehu volieb bola svedkyňa upozornená, že Ľ. Č. podáva hlasovacie lístky voličom tak, že držal prst na nejakom čísle a zároveň sa pýtal: „*Vieš, ako máš voliť?*“, príp. „*Viete, ako máte voliť?*“ Vzhľadom na to, že svedkyňa sedela ďalej v rade od Ľ. Č., nevidela konkrétne číslo, resp. meno kandidáta na primátora, na ktoré prstom ukazoval. Svedkyňa uviedla, že vie o tom, že za poslanca do mestského zastupiteľstva kandidoval aj syn Ľ. Č.

Svedok J. P. bol členom okrskovej volebnej komisie č. 10. Vo výpovedi vo vzťahu k priebehu volieb uviedol, že vo volebnej miestnosti sa podľa neho nič mimoriadne nestalo. Z

volebnej miestnosti odišiel iba počas obeda. Na otázku, či nepočul o tom, že Ľ. Č. podával hlasovacie lístky voličom sugestívnym spôsobom, svedok odpovedal: „... *ja som nevidel, na koho ukazoval, alebo len držal tak, že ukazoval, koho majú zakrúžkovať.*“ Svedok uviedol, že nevidel, na koho Ľ. Č. ukazoval, pretože od neho sedel ďalej. Svedok vo výpovedi uviedol, že do volebnej miestnosti s viacerými voličmi vošla asi 4 – 5 krát tá istá osoba „*cigán*“, ktorá s nimi išla aj za plentu a zrejme im pomáhala s úpravou hlasovacích lístkov. Kto bol táto osoba a kto ju určil, aby uvedeným voličom pomáhala, svedok nevedel uviesť. Na otázku týkajúcu sa nesprávneho posudzovania platnosti hlasovacích lístkov okrskovou volebnou komisiou svedok uviedol: „*Nepovedal som, že boli zle posudzované.*“

Svedkyňa K. U. bola členkou okrskovej volebnej komisie č. 10 a k priebehu volieb vo výpovedi uviedla, že Ľ. Č. podával voličom hlasovacie lístky tak, že im ukazoval, koho majú voliť, pritom prstom ukazoval na posledného kandidáta, t. j. na odporcu. Svedkyňa uviedla, že taktiež počula, že Ľ. Č. pri podávaní hlasovacích lístkov „*zamrmlal niečo ako -ský*“, a tiež počula, že povedal voličom, že majú voliť „*štvorku*“, a ukazoval na posledné poradové číslo na hlasovacom lístku pre primátora, teda na odporcu. Svedkyňa uviedla, že vie o tom, že za poslanca do mestského zastupiteľstva kandidoval aj syn Ľ. Č., ale nevie, pod akým poradovým číslom, predpokladala, že asi pod poradovým číslom 10.

Svedkyňa L. G. bola podpredsedníčkou okrskovej volebnej komisie č. 10. Vo výpovedi k priebehu volieb uviedla, že voľby podľa jej názoru prebehli regulérne. Počas volieb oboznámila predsedníčku tejto komisie, že jeden z jej členov podával hlasovacie lístky voličom tak, že im na nich ukazoval, „*ako majú voliť*“, a súčasne opakoval: „*Poslancov viete, ako máte voliť? Primátora tiež hej?*“ Podľa svedkyne bolo cieľom uvedeného správania Ľ. Č. zrejme len poučiť voličov, koľkých kandidátov na jednotlivých hlasovacích lístkoch majú zakrúžkovať. Nevšimla si, že by Ľ. Č. ukazoval na konkrétne meno kandidáta alebo povedal konkrétne meno či číslo kandidáta. Svedkyňa sedela priamo vedľa Ľ. Č. a mala „*zlý pocit*“ z jeho už popísaného správania, pretože mala vedomosť o tom, že v minulosti vznikli „*problémy v rómskej komisii*“, a preventívne, aby nedošlo k podozreniu z ovplyvňovania voličov okrskovou volebnou komisiou, upozornila na jeho správanie predsedníčku tejto komisie. Predsedníčka okrskovej volebnej komisie sa následne

postavila za E. Č. a dohliadala, aby sa podobné správanie nezopakovalo. Svedkyňa vo výpovedi uviedla, že pred voľbami boli predsedníčkou okrskovej volebnej komisie poučení o tom, že zápisnicu o výsledku hlasovania vo voľbách majú podpísať, pokiaľ súhlasia s výsledkami sčítania hlasov. Ako členovia okrskovej volebnej komisie absolvovali dve poučenia, jedno od mestskej volebnej komisie a jedno od predsedníčky okrskovej volebnej komisie. Vo voľbách bola ako členka okrskovej volebnej komisie po druhýkrát.

Svedok E. Č. bol členom okrskovej volebnej komisie č. 10 a vo vzťahu k priebehu volieb uviedol, že nedošlo k žiadnej mimoriadnej udalosti a nevidel nikoho, kto by vo volebnej miestnosti ovplyvňoval voličov pri rozhodovaní o hlasovaní. On sám poučoval voličov len o počte kandidátov, ktorých majú na jednotlivých hlasovacích lístkoch zakrúžkovať. O skutočnosti, že ho predsedníčka okrskovej volebnej komisie počas volieb kontrolovala, svedok nevedel. Kandidoval za „KSC“ a členom okrskovej volebnej komisie bol štyri alebo päťkrát. Svedok uviedol, že vie o tom, že za poslanca do mestského zastupiteľstva kandidoval aj jeho syn, ale nevie, či mal ako kandidát poradové č. 4.

Svedok J. R. bol členom mestskej volebnej komisie a vo vzťahu k priebehu volieb uviedol, že táto komisia zaevidovala tri podnety od občanov. On sám trval na tom, aby boli zaevidované, a pamätá si, že tieto podnety podali MUDr. P. J. st., Š. J. a Mgr. J. C. V podnetoch obyvatelia žiadali okrem iného, aby mestská volebná komisia prepočítala hlasovacie lístky z rôznych volebných okrskov, pretože mali byť okrskovými volebnými komisiami zle vyhodnotené alebo niekto mal ovplyvňovať obyvateľov pri ich hlasovaní. Za najjednoduchší spôsob odstránenia podozrenia zo zlých výsledkov sčítania hlasov v jednotlivých volebných okrskoch svedok považoval prepočítanie hlasov mestskou volebnou komisiou. Keďže k prepočítaniu hlasov mestskou volebnou komisiou v jednotlivých volebných okrskoch nedošlo, rozhodol sa nepodpísať jej zápisnicu o výsledku volieb, pričom ako dôvod uviedol „*podozrenie z manipulácie s volebnými lístkami*“.

Na návrh odporcu sudkyňa rozhodla, že vypočuje vo vzťahu k tvrdenému „*kupovaniu hlasov*“ aj svedka Mgr. R. H., ktorý podľa vyjadrenia odporcu z 22. januára 2011 mal podať oznámenie súvisiace s voľbami, resp. ich priebehom na Obvodnom

oddelení Policajného zboru v Levoči. Vo výpovedi tento svedok uviedol, že sa v lokalite Nad Tehelňou v deň volieb nachádzali redaktorka E. K. a kandidát na poslanca mestského zastupiteľstva Mgr. J. C. Svedok chcel zabezpečiť odchod týchto osôb z osady, a preto podal ústny podnet príslušníkom Policajného zboru, ktorí boli na danom mieste prítomní. Akým spôsobom bol jeho podnet vybavený, svedok povedať nevedel.

Na základe výzvy ústavného súdu zaslalo Obvodné oddelenie Policajného zboru v Levoči oznámenie z 21. januára 2011 (doručené 31. januára 2011) označené ako „*Preverenie oznámenia podozrenia z trestného činu marenia prípravy a priebehu volieb a referenda – správa*“. V rámci jeho obsahu bolo uvedené: „*Obvodné oddelenie Policajného zboru v Levoči neeviduje žiadny podnet (trestné oznámenie) pre podozrenie zo spáchania trestného činu marenia prípravy a priebehu volieb a referenda, k spáchaniu ktorého malo dôjsť v čase konania volieb do orgánov samosprávy mesta Levoča dňa 27. novembra 2010.*“

Sťažovateľ sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním z 10. februára 2011 (doručeným 14. februára 2011) vyjadril k priebehu a výsledku dokazovania v tejto veci. Vo vyjadrení reagoval predovšetkým na výsledky výsluchov svedkov uskutočnených ústavným súdom v tomto konaní a v jeho obsahu uviedol, že „*prinajmenšom vo vzťahu k dvom namietaným okolnostiam sa potvrdili také porušenia volebných pravidiel v ich ústavnom aj zákonom vyjadrení, aké odôvodňujú opakovanie primátorských volieb v Levoči*“.

Vo vzťahu k svojej argumentácii týkajúcej sa porušenia volebného moratória právny zástupca sťažovateľa vo vyjadrení okrem iného uviedol: „*Z výpovedí svedkov J. a C. vplynulo ako nepochybné, že veľkorozmerný reklamný pútač (bilbord) odporcu bol inštalovaný po začatí volebného moratória, t. j. v čase, keď to zákon nepripúšťa. Aj v prípade takého výkladu skutkových okolností, aký bude čo najviac v prospech odporcu – čiže aj v prípade, ak vyjdeme z predpokladu, že bilbord bol nainštalovaný už vo štvrtok 25. 11. ráno, a nie až v priebehu dňa, je zrejmé, že jediným možným účelom jeho inštalácie na začiatku volebného moratória bolo pôsobiť na voličov v čase, keď už to zákon v takejto*

podobe nepripúšťa. Sám svedok odporcu, pán C., potvrdil, že až vo štvrtok ráno, t. j. v čase, keď začínalo volebné moratórium, mu osoba z volebného štábu odporcu, ktorú nevedel identifikovať menom, dala k dispozícii billboard za účelom jeho inštalácie.

V kombinácii s umiestnením tohto billboardu v bezprostrednej blízkosti volebných miestností je zrejmé, že toto porušenie pravidiel volebnej súťaže bolo spôsobilé ovplyvniť jej výsledok. Uvedené platí o to viac pri tak tesnom volebnom výsledku, akým je rozdiel trinástich hlasov z celkového počtu 4 805 odovzdaných hlasov.“

Právny zástupca sťažovateľa vo vyjadrení reagoval taktiež na výsledky výsluchov svedkov v súvislosti s argumentáciou týkajúcou sa ovplyvňovania voličov vo volebnej miestnosti, keď okrem iného uviedol: *«Z výpovedí viacerých členiek okrskovej komisie vyplynulo, že jeden z členov okrskovej volebnej komisie nabádal voličov k voľbe odporcu. Ak sa takáto okolnosť nemá považovať za preukázanú výpoveďami vedľa sediacich členiek komisie, že „on ako keď dával tým ľuďom, čo ich mal v zozname, lístok. ... tak vlastne mal prst a ukazoval na štvorku, s tým, že „Viete koho máte voliť?“, „ten pán dával lístky tým svojim, čo mal na zozname, dával im lístok na primátora a lístok na kandidátov a keď sa ho pýtali, že ako majú voliť, tak im vysvetľoval, že tu zakrúžkujete 7 a tu zakrúžkujete jedného a palec mal pritom na štvorke a povedal vetu „Viete ako máte voliť?“ Ale nepovedal číslo, len mal stále prst na štvorke“, „jeden člen volebnej tejto volebnej komisie ukazoval voličom koho majú voliť. Bol to p. Č. a robil to tak, že keď podával tie lístky, tak ukazoval, koho majú voliť. ... Ukazoval prstom voličom na hlasovacom lístku, koho majú voliť. Ukazoval na posledného kandidáta, tak na p. V. Ja som sedela v rade ako druhá od pána Č.. Všimli sme si túto skutočnosť všetci. ... Zároveň sme počuli že zamrmlal niečo ako „-ský“ a keďže ukazoval na posledné číslo v poradí na hlasovacom lístku, t. z. p. V.“, tak je potom nemožné ju preukázať akokoľvek. Inými slovami, sťažovateľ považuje preukázané pochybenia v postupe dotknutého člena okrskovej volebnej komisie za natoľko závažné a tak priamo súvisiace s výsledkom volieb, že bez ohľadu na motiváciu tohto člena komisie je nepochybné, že v danom okrsku bol priebeh volieb ústavne „kontaminovaný“ mimoriadne závažnými okolnosťami.»*

Odporca sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním z 28. februára 2011 doručeným v ten istý deň vyjadril k stanovisku právneho zástupcu sťažovateľa z 10. februára 2011. V podaní vyjadril nespokojnosť s tým, že sa o stanovisku právneho zástupcu sťažovateľa dozvedel až 23. februára 2011 pri nahliadnutí do spisu, čím bola podľa jeho názoru porušená zásada rovnosti účastníkov konania, pretože v konaní musí byť daná možnosť druhej strane vyjadriť sa ku každej skutočnosti, o ktorej sa vyjadruje jej protistrana v konaní.

V úvode svojho vyjadrenia právny zástupca odporcu predovšetkým kriticky poukazuje na stanovisko sťažovateľa podané prostredníctvom jeho právneho zástupcu, v ktorom podľa neho podal „*komentár, ako by mal ústavný súd postupovať v tomto konaní*“, ktorý považuje odporca za „*nenáležitý*“ a obsahujúci „*úvahy, ktoré sú pre rozhodovanie v tejto veci vlastne nepodstatné*“. Odporca zdôraznil, že on sám „*dodržiaval pravidlá volebnej súťaže a podozrenia prezentované sťažovateľom v sťažnosti sa vykonaným dokazovaním nepreukázali*“. O jeho zvolení za primátora rozhodli voliči v demokratických a slobodných voľbách, o legitimitate ktorých nemožno mať pochybnosti len vzhľadom na tesný volebný výsledok. Navyše, považuje odporca za neprijateľnú argumentáciu sťažovateľa zdôrazňujúcu etnickú príslušnosť časti voličov vo volebnom okrsku č. 10, ktorí sú „*voličmi rovnakej kategórie ako voliči v iných okrskoch*“.

K argumentácii týkajúcej sa neuznania platnosti hlasovacích lístkov poukázal odporca na skutočnosť, že vykonaným dokazovaním spočívajúcim v prepočítaní hlasovacích lístkov bolo ústavným súdom zistené, že vo voľbách primátora v skutočnosti získal viac hlasov ako sťažovateľ.

Vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa „*kupovania hlasov*“ právny zástupca odporcu poukázal na úradný záznam Obvodného oddelenia Policajného zboru v Levoči, z ktorého podľa jeho tvrdenia vyplýva, že hliadka v zložení npor. O. a por. H. zistila, že „*na nákladnom priestore vozidla sa nachádzali vrecia so zemiakmi a okolo tejto bolo zhromaždených niekoľko Rómov*“, pričom osádka vozidla tvorili tri fyzické osoby, z toho dve bytom v Poľskej republike a jeden v tuzemsku, uvedené osoby „*boli na mieste vyťaženi*

(t. z. osoby vypočuté, pozn.), *pričom zhodne uviedli, že na ul. nad Tehelňou predávajú zemiaky, a to v cene 3 € za vrece*". Priebeh tejto kontroly bol podľa tvrdenia odporcu zaznamenaný na kamere.

Výpovede svedkov Ing. J. K., Mgr. J. C. a MUDr. P. J. podľa jeho názoru „*kupovanie hlasov*“ nepotvrdili.

Právny zástupca odporcu v stanovisku tiež reagoval na výpoveď ním navrhnutého svedka J. C., ktorý uviedol, že bilbord inštaloval „*vo štvrtok hneď skoro ráno*“, a teda v súlade s požiadavkou odporcu, aby bol bilbord inštalovaný ešte pred začatím volebného moratória. Na podporu svojej argumentácie odporca poukázal aj na znenie všeobecných obchodných podmienok agentúry, ktorá umiestnenie bilbordov realizovala, v ktorých je okrem iného upravené aj právo tejto agentúry odmietnuť zverejnenie reklamy, ak by bola v rozpore s právnymi predpismi.

V súvislosti s námietkami ovplyvňovania voličov priamo vo volebnej miestnosti jedným z členov okrskovej volebnej komisie L. Č. právny zástupca odporcu poukázal na výpovede svedkýň A. K. a K. U., ktoré počuli, ako L. Č. hovorí koncovku mena „*-ský*“. Ich výpovede boli podľa jeho názoru vyvrátené výpoveďami ostatných členov okrskovej volebnej komisie, a to najmä ich tvrdením o regulérnosti priebehu volieb. Dôveryhodnosť výpovedí uvedených svedkýň podľa neho „*spochybňuje aj ich nápadná zhoda*“, ako aj skutočnosť, že svedkyne neodmietli podpísať zápisnicu okrskovej volebnej komisie o výsledku volieb a nič proti jej obsahu nenamietali. Právny zástupca odporcu tiež uviedol, že pod rovnakým poradovým číslom ako odporca (4) kandidoval za poslanca do mestského zastupiteľstva aj syn L. Č.

K uchyteniu hlasovacieho lístka a možnosti ukazovania prstom na konkrétneho kandidáta členom okrskovej volebnej komisie právny zástupca odporcu uviedol: „*Hlasovací lístok na voľby primátora mal veľkosť približne 21 cm (na výšku) x 14,8 cm (do šírky). Sťažovateľ sa nachádzal na hlasovacích lístkoch približne 7,5 cm od horného okraja a ja som sa nachádzal približne 8,8 – 9 cm od horného okraja. Ak ktokoľvek chytí hlasovací*

lístok či už pravou alebo ľavou rukou, a je jedno či nápisom „HLASOVACÍ LÍSTOK“ nahor alebo nadol, palec bude približne v strede lístka a to v oboch prípadoch najbližšie ku kandidátovi nachádzajúcemu sa najbližšie k stredu lístka. A takisto ak podá niekto lístky dva, do zastupiteľstva a na ňom položený lístok na primátora, opäť bude prst najbližšie pri kandidátovi v strede tohto lístka.»

V súvislosti s „tesným“ výsledkom volieb primátora, pokiaľ ústavný súd bude pri rozhodovaní prihliadať aj na túto skutočnosť, právny zástupca odporcu navrhol vykonať dokazovanie prepočítaním hlasov vo všetkých volebných okrskoch okrem okrskov č. 6, č. 9 a č. 10.

V závere svojho vyjadrenia upozornil na podozrenie, že v tomto konaní môže dôjsť k porušeniu zásady rovnosti zbraní účastníkov konania, pretože „*štatutárom obchodnej spoločnosti, ktorá zastupuje sťažovateľa, je verejný funkcionár*“, čo je podľa jeho názoru „*v možnom rozpore s čl. 5 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z.*“.

Na základe uvedeného právny zástupca odporcu požiadal ústavný súd, aby sťažnosť sťažovateľa zamietol.

Právny zástupca odporcu ústavnému súdu doručil 5. marca 2011 podanie označené ako „*Doplnenie stanoviska k vyjadreniu datovanému ku dňu 10. 2. 2011*“, v ktorom zopakoval obsahovo identické argumenty ním predložené už v rámci svojich predchádzajúcich podaní v tejto veci, predovšetkým v stanovisku z 28. februára 2011.

III.

Právne posúdenie

Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do

Národnej rady Slovenskej republiky a volieb do orgánov územnej samosprávy. Podrobnosti konania ústavného súdu s ohľadom na voľby do orgánov územnej samosprávy sú ustanovené v § 59 až 63 zákona o ústavnom súde.

Podľa čl. 30 ods. 1 ústavy občania majú právo zúčastňovať sa na správe verejných vecí priamo alebo slobodnou voľbou svojich zástupcov.

Podľa čl. 30 ods. 4 ústavy občania majú za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám.

Podľa čl. 31 ústavy zákonná úprava všetkých politických práv a slobôd a jej výklad a používanie musia umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti.

Podľa § 30 ods. 1 a 2 zákona o voľbách volebná kampaň (ďalej len „kampaň“) je činnosť politickej strany, nezávislého kandidáta, prípadne ďalších subjektov zameraná na podporu alebo slúžiaca na prospech kandidujúcej politickej strany alebo nezávislého kandidáta vrátane inzercie alebo reklamy prostredníctvom rozhlasového a televízneho vysielania podľa odseku 4, hromadných informačných prostriedkov, 5a) plagátov alebo iných nosičov informácií. Kampaň sa začína 17 dní a končí sa 48 hodín pred začiatkom volieb. Vedenie kampane mimo určeného času je zakázané.

Podľa § 30 ods. 11 zákona o voľbách v čase 48 hodín pred začatím volieb a počas volieb je zakázané v rozhlasovom a televíznom vysielaní, v hromadných informačných prostriedkoch, v budovách, kde sídlia okrskové volebné komisie, a v ich bezprostrednom okolí vysielat' alebo zverejňovať informácie o politických stranách a nezávislých kandidátoch v ich prospech alebo v ich neprospech slovom, písmom, zvukom alebo obrazom.

Podľa § 31 ods. 1 zákona o voľbách volič hlasuje osobne. Zastúpenie nie je prípustné. Členovia okrskovej volebnej komisie nesmú voličom upravovať hlasovacie lístky.

Podľa § 38 ods. 1 písm. b) zákona o voľbách neplatný je hlasovací lístok, ktorý nie je upravený podľa § 31 ods. 4. Podľa písm. c) je neplatný hlasovací lístok, ak volič na hlasovacom lístku neoznačil zakrúžkovaním ani jedného kandidáta, alebo ak označil zakrúžkovaním viac kandidátov, než má byť vo volebnom obvode zvolených do obecného (mestského) zastupiteľstva, alebo neoznačil zakrúžkovaním ani jedného kandidáta na funkciu starostu obce (primátora), alebo ak zakrúžkovaním označil viac ako jedného kandidáta na takúto funkciu.

Podľa § 38 ods. 2 zákona o voľbách ak sú v obálke dva alebo viac hlasovacích lístkov, okrsková volebná komisia vylúči hlasovacie lístky s neoznačenými kandidátmi. Ak sú v obálke dva alebo viac hlasovacích lístkov pre voľby poslancov, na ktorých sú kandidáti označení zhodne a správne, okrsková volebná komisia počíta za platný len jeden z hlasovacích lístkov; v opačnom prípade sú všetky hlasovacie lístky neplatné. Obdobne sa postupuje pri posudzovaní hlasovacích lístkov pre voľby starostu obce (primátora).

Podľa § 39 ods. 1 zákona o voľbách okrsková volebná komisia vyhotoví dvojmo zápisnicu o hlasovaní, ktorú podpíšu predseda a ostatní členovia komisie a zapisovateľ. Dôvody odmietnutia podpisu sa poznamenajú.

Podľa § 43 ods. 1 zákona o voľbách miestna volebná komisia vyhotoví dvojmo zápisnicu o výsledku volieb v obci. Zápisnicu podpíše predseda a ostatní členovia komisie a zapisovateľ komisie. Dôvody odmietnutia podpisu sa poznamenajú.

Podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd

- a) vyhlásiť voľby za neplatné,
- b) zrušiť napadnutý výsledok volieb,

- c) zrušiť rozhodnutie volebnej komisie a vyhlásiť za zvoleného toho, kto bol riadne zvolený,
- d) sťažnosť zamietnuť.

Podstatou ochrany ústavnosti vo volebných veciach je ochrana práv zaručených čl. 30 ústavy, t. j. aktívneho a pasívneho volebného práva. Všeobecné volebné právo, ktoré je v tomto článku zaručené, znamená právo všetkých občanov v danom štáte, ktorí dosiahli istú vekovú hranicu, jednak svojím hlasom spolurozhodovať pri tvorbe zastupiteľských orgánov (aktívne volebné právo) a jednak uchádzať sa o zvolenie za člena niektorého zo zastupiteľských orgánov (pasívne volebné právo). Rovnosť volebného práva znamená zaručenie toho, aby každý z voličov i kandidátov mal rovnaké postavenie.

Podstatou zákonnosti volieb do orgánov samosprávy obcí je zase uskutočnenie volieb v súlade so všetkými právnymi predpismi so silou zákona, ktoré sa týkajú volieb do orgánov samosprávy obcí (mutatis mutandis PL. ÚS 34/99). Zistená nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy obcí musí byť v príčinnej súvislosti s takým následkom porušenia práv, ktoré je v konečnom dôsledku porušením ústavného volebného práva a jeho princípov (mutatis mutandis PL. ÚS 21/94).

Základným interpretačným pravidlom pre zákony, ktoré bližšie upravujú výkon politických práv, je čl. 31 ústavy. Podľa tohto ustanovenia zákonná úprava všetkých politických práv a slobôd a jej výklad a používanie musia umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti.

Toto ustanovenie ústavy má priamu spojitosť so všetkými politickými právami vyjadrenými v ústave a svojou povahou ovplyvňuje formovanie politických síl v demokratickej spoločnosti. Slobodná súťaž politických síl nachádzajúca výraz predovšetkým vo voľbách je základným predpokladom fungovania demokratického štátu (PL. ÚS 19/98).

Právomoc ústavného súdu zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa uplatní len vtedy, ak k porušeniu zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa však vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb (napr. PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 50/99). Inými slovami, každé porušenie volebného zákona nevyvoláva nevyhnutne neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta. Ústavný súd každý prípad posudzuje materiálne, prihliada pritom tak na účel a zmysel volebného zákona, ako aj na princípy uznávané demokratickými štátmi. Neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta môže spôsobiť len tak závažné porušenie volebného zákona, ktoré už sponchybňuje výsledky volieb a ktoré odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov.

S ohľadom na tieto zásady a kritériá ústavný súd teda posúdil, či sťažovateľom namietané skutočnosti sú ústavne relevantným spôsobom porušením citovaných ustanovení volebného zákona.

Sťažovateľ vo svojej argumentácii namietal, že k nezákonnému priebehu volieb primátora došlo v dôsledku toho, že:

- počas volebného moratória odporca vo svoj prospech umiestnil do tesnej blízkosti volebných miestností tri nové bilbordy, vo volebnom okrsku č. 3 bol bilbord odporcu umiestnený na Spojenej internátnej škole na Námestí Štefana Kuberta 1, Levoča, t. j. na mieste, ktoré umožňovalo každému voličovi oboznámiť sa s jeho obsahom,

- v priebehu volieb došlo k tzv. kupovaniu hlasov rómskych obyvateľov mesta prostredníctvom rozdávania potravín a pravdepodobne aj peňazí za účasť vo voľbách a hlasovanie v prospech vybraného kandidáta,

- vo volebnom okrsku č. 8 okrsková volebná komisia zistila, že za jednou z plent, t. j. v priestore určenom na úpravu hlasovacích lístkov, sa nachádza „*tahák*“ určený voličom s obsahom, že za primátora mesta majú voliť č. 4, t. j. odporcu,

- člen okrskovej volebnej komisie č. 10 L. Č. viackrát ovplyvňoval rómskych voličov priamo vo volebnej miestnosti tým, že im výslovne radil, aby volili kandidáta s poradovým č. 4,

- vo volebných okrskoch č. 6, č. 9 a č. 10 došlo k nesprávnemu posudzovaniu platnosti hlasovacích lístkov a i ďalším pochybeniam, ktoré mali vplyv na celkový výsledok volieb.

K námietke sťažovateľa, že vo voľbách primátora došlo k porušeniu volebného moratória tým, že odporca v jeho priebehu umiestnil do tesnej blízkosti volebných miestností tri bilbordov, zaujal stanovisko odporca v podaní z 22. januára 2011. V jeho obsahu uviedol, že propagácia jeho osoby prostredníctvom rôznych materiálov mala byť na základe jeho objednávky realizovaná mimo času volebného moratória a nie je pravda, že večer 25. novembra 2010 boli v tesnej blízkosti volebných miestností umiestnené tri nové bilbordov.

Výsluchom svedka J. C. (živnostník realizujúci montáž bilbordov) bolo potvrdené tvrdenie sťažovateľa aj svedka MUDr. P. J., že bilbord nachádzajúci sa na Spojenej škole internátnej na Námestí Štefana Kuberta 1 v Levoči bol vylepený počas volebného moratória, ráno 25. novembra 2010. Vzhľadom na to, že vylepenie plagátu bolo realizované v súčinnosti s osobami, ktoré pomáhali pri realizácii volebnej kampane odporcovi, vzniká značná miera pochybnosti o tom, že by títo ľudia nevedeli, kedy začína volebné moratorium a že v jeho priebehu je zakázaná akákoľvek propagácia v prospech či neprospech jednotlivých kandidátov, no napriek tomu realizáciu montáže nezrušili. Navyše, uvedený bilbord, ako vyplynulo z výsluchu svedka MUDr. P. J. a odporca túto skutočnosť nepopieral, sa nachádzal v bezprostrednej blízkosti volebných miestností, t. z. približne 20 krokov od nich. Uvedená propagácia kandidáta prostredníctvom montáže bilbordov je neférovým zásahom do súťaže politických síl, pričom tento kandidát je oproti svojim ostatným protikandidátom v boji o voliča zvýhodnený.

Montáž bilbordov propagujúceho odporcu uskutočnenú v čase volebného moratória ústavný súd považuje za vedenie kampane mimo určeného času (§ 30 ods. 2 zákona

o voľbách) a za zverejňovanie informácie o odporcovi ako kandidátovi na primátora v jeho prospech spôsobom, ktorý je počas volieb zakázaný (§ 30 ods. 2 a 11 zákona o voľbách), teda za jasné porušenie volebného zákona.

Ústavný súd nepresvedčila argumentácia odporcu, v ktorej tvrdil, že bilbord bol inštalovaný pred začatím volebného moratória. Právny zástupca odporcu, ako aj odporca sám mali možnosť čas inštalácie bilbordu upresniť priamo počas výsluchu svedka J. C., a tým priamo pri výsluchu svoje tvrdenie preukázať. Nikto z nich však počas výsluchu takúto otázku svedkovi nepoložil, hoci podľa ústavného súdu z obsahu výpovede uvedeného svedka jasne vyznieval záver o tom, že inštalácia bilbordov sa uskutočnila počas volebného moratória obzvlášť s prihliadnutím na ročné obdobie konania volieb (november 2010), v ktorom boli svetelné podmienky vhodné na prácu vonku najskôr po východe slnka (podľa www.kalendar.sk bol východ slnka 25. novembra 2010 zaznamenaný približne okolo 6.58 h, pozn.).

Sťažovateľ namietal, že k porušeniu regulárnosti volieb došlo aj v dôsledku tzv. kupovania hlasov rómskych voličov vo volebnom okrsku č. 10 v lokalite Nad Tehelňou. Ako dôkaz uvedeného tvrdenia sťažovateľ poukázal na vysoký rozdiel v počte odovzdaných platných hlasov pre neho a odporcu vo volebnom okrsku č. 10 oproti relatívne tesným, takto zisteným rozdielom v zostávajúcich volebných okrskoch. V záujme preukázania tohto tvrdenia sťažovateľ navrhol vypočítať svedkov MUDr. P. J., Ing. J. K. a Mgr. J. C. a taktiež predložil uznesenie mestskej volebnej komisie č. 3/2010, z obsahu ktorého vyplýva, že títo svedkovia podali podnety mestskej volebnej komisii týkajúce sa rozdávania potravín rómskym občanom v lokalite Nad Tehelňou, ktorá ich zobrala na vedomie.

Na základe vykonaných dôkazov ústavný súd konštatuje, že sťažovateľom navrhnutí a predvolaní svedkovia svojimi výpoveďami nepotvrdili, že by v deň konania volieb primátora došlo ku „*kupovaniu hlasov*“ voličov s cieľom ovplyvniť ich hlasovanie v prospech odporcu. Sám svedok J. K. vypovedal, že „*kupovanie hlasov*“ rómskych občanov nevidel, nevie ho dokázať a zvýšený ruch v osade v ňom len indikoval pocit, že k niečomu takému ako kupovanie hlasov dochádza. Ďalší z navrhnutých svedkov Mgr. J. C.

uviedol, že „*kupovanie hlasov*“ nevidel a len „*nejaké indície*“, ktoré mal pred voľbami v súvislosti s možným „*kupovaním hlasov*“ počas volieb, ho viedli k záveru, že z auta s poľskou evidenčnou značkou nachádzajúceho sa počas volieb v osade by mohli byť rozdávané potraviny s týmto cieľom. Z výpovede svedka MUDr. P. J. vyplýva, že „*kupovanie hlasov*“ nevidel, a k záveru, že k nemu dochádza, dospel na základe ním pozorovanej masívnej účasti Rómov vo voľbách v lokalite Nad Tehelňou, zo skutočnosti, že videl rómskych obyvateľov s taškami plnými jablák, a taktiež z telefonického upozornenia Ing. J. K., v ktorom mu oznámil, že sa v tejto lokalite podľa neho niečo deje.

Vo vzťahu k argumentácii týkajúcej sa tzv. kupovania hlasov odporca v stanovisku z 22. januára 2011 navrhol vypočuť Mgr. R. H. a vyžiadať si správu z Obvodného oddelenia Policajného zboru v Levoči. Ústavnému súdu Obvodné oddelenie Policajného zboru v Levoči podaním z 21. januára 2011 (doručeným 31. januára 2011) oznámilo, že žiadne trestné oznámenie súvisiace s priebehom volieb do orgánov samosprávy mesta Levoče konaných 27. novembra 2010 neeviduje.

Svedok Mgr. R. H. kupovanie hlasov nepotvrdil a vo výpovedi uviedol, že svoj ústny podnet príslušníkom Policajného zboru podal v súvislosti s prítomnosťou redaktorky E. K. a kandidáta na poslanca mestského zastupiteľstva Mgr. J. C., pretože chcel zabezpečiť ich odchod z osady.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľom navrhnutí svedkovia neboli priamymi svedkami sťažovateľom tvrdeného „*kupovania hlasov*“. Ani na základe ich výpovedí sa však nepodarilo preukázať, že ku „*kupovaniu hlasov*“ rómskych voličov v lokalite Nad Tehelňou počas volieb skutočne došlo, t. j. že došlo k závažnému narušeniu súťaže politických síl, ktoré by malo vplyv na celkový výsledok volieb.

Sťažovateľ vo svojej argumentácii namietal, že voliči boli ovplyvňovaní aj priamo vo volebnej miestnosti, a to prostredníctvom „*ťaháku*“ nájdeného v priestore určenom na hlasovanie voličov (plentou) s obsahom, že «*za primátora Levoče majú „voliť č. 4“, t. j. odporcu*». V záujme preukázania tejto skutočnosti sťažovateľ navrhol vypočuť svedkyňu M.

G. Ústavný súd túto svedkyňu písomne predvolal a zároveň pred uskutočnením výsluchov obom právnym zástupcom uložil povinnosť zabezpečiť účasť svedkov, ktorých navrhli vypočuť. Svedkyňa M. G. sa na výsluch ústavného súdu nedostavila a sťažovateľ nenavrhol žiadne ďalšie dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal svoje tvrdenie dôkazmi o ovplyvňovaní voličov vo volebnej miestnosti nájdeným „*tahákom*“.

K ovplyvňovaniu voličov vo volebnej miestnosti malo podľa sťažovateľa dôjsť aj v dôsledku postupu jedného z členov okrskovej volebnej komisie č. 10 L. Č. pri poučovaní voličov, ktorým nabádal voličov voliť odporcu. V tejto súvislosti sťažovateľ navrhol vykonať výsluch členov okrskovej volebnej komisie č. 10.

Skutočnosť, že L. Č. pri poučovaní voličov postupoval spôsobom vyvolávajúcim dojem usmerňovania voličov vo vzťahu k ich voľbe primátora, potvrdili priamo či nepriamo piati zo siedmich vypočutých členov uvedenej okrskovej volebnej komisie. Z výsluchu vyplynulo, že členovia okrskovej volebnej komisie č. 10 sedeli v rade vedľa seba, pritom priamo pri L. Č. sediaci L. G. ako podpredsedníčka komisie upozornila na uvedený, podľa nej nevhodný postup L. Č., ktorý mohol vyvolať dojem ovplyvňovania voličov, predsedníčku tejto komisie. Ďalšia svedkyňa K. U. sediaci vedľa L. G. potvrdila, že L. Č. nielenže prstom ukazoval na poradové č. 4 kandidáta na primátora, ale taktiež započula, že tento pán hovoril voličom nejaké meno s koncovkou priezviska „-ský“ alebo nahlas povedal číslo „4“, čo v nej spolu s tým, že prstom, ukazoval na poradové číslo posledného kandidáta, vyvolalo dojem, že L. Č. usmerňuje voličov, aby volili odporcu. Členka okrskovej volebnej komisie č. 10 A. K. taktiež potvrdila, že L. Č. prstom pri poučovaní voličov ukazoval na posledné poradové číslo kandidáta na hlasovacom lístku primátora (4) a zároveň sa sugestívnym spôsobom každého z nich *pýtal* „*Viete, koho máte voliť?*“, pričom na otázku, ako často takto postupoval, táto svedkyňa odpovedala: „*Robil to často.*“

Vzdialene od L. Č. sediaci členovia komisie J. P. a A. H. vypovedali, že správanie L. Č. zaregistrovali po upozornení zo strany zostávajúcich členov okrskovej volebnej komisie a videli, že tento pán prstom ukazuje na nejaké číslo na hlasovacom lístku na primátora a

sugestívnym spôsobom kladie otázku: „*Vieš, ako máš voliť?*“ Ďalšia svedkyňa B. J. vypovedala, že sedela na opačnom konci v rade od Ľ. Č., a o tom, že tento pán „*ukazoval voličom, ako majú voliť*“, jej povedala len L. G.

Z výpovedí L. G. a A. K. vyplynulo, že predsedníčka okrskovej volebnej komisie č. 10 A. P. sa po upozornení na správanie Ľ. Č. zo strany L. G. postavila priamo za neho a sledovala, akým spôsobom poučuje voličov.

Z výpovedí svedkov (A. K., K. U. a L. G.) vyplýva, že námietku týkajúcu sa správania Ľ. Č. nezaznamenali v zápisnici okrskovej volebnej komisie č. 10 o výsledku volieb, pretože predpokladali, že svojimi podpismi potvrdzujú len správnosť sčítania hlasov.

Odporcova obrana týkajúca sa možného odlišného motívu Ľ. Č. pri už popísanom správaní počas volieb vychádzala z identického poradového čísla syna Ľ. Č. ako kandidáta na hlasovacom lístku na poslancov mestského zastupiteľstva a poradového čísla odporcu na hlasovacom lístku na primátora. Keďže syn Ľ. Č. kandidoval vo voľbách na poslancov do mestského zastupiteľstva pod poradovým č. 5, ako to vyplýva zo zápisniceestskej volebnej komisie o výsledku volieb, táto argumentácia odporcu bola jednoznačne vyvrátená.

Ústavný súd z uvedených výpovedí svedkov považoval za preukázanú najmä skutočnosť, že vo volebnej miestnosti došlo k minimálne sugestívnemu, ak nie priamemu ovplyvňovaniu voličov jedným z členov okrskovej volebnej komisie č. 10. Tento záver vyvodil ústavný súd z výpovede troch svedkov, ktorí priamo uviedli, že cieľom správania tohto člena komisie bolo podľa nich ovplyvniť voličov v prospech voľby odporcu, a z výpovede dvoch svedkov, ktorí jeho správanie považovali za sugestívne, avšak nemali možnosť ho priamo pozorovať, lebo sedeli vzdialene od neho. Výpovednú hodnotu svedectva L. G. sediacej vedľa Ľ. Č. znižuje nielen jej značne neisté správanie počas výsluchu, ale aj výpovede ostatných svedkov, podľa ktorých ich ona sama upozornila na nevhodné správanie Ľ. Č., ktorého cieľom malo byť ovplyvňovanie voličov pri voľbe konkrétneho kandidáta na primátora (odporcu).

Na základe uvedeného možno dospieť k záveru, že ovplyvňovanie voličov v deň volieb postupom jedného z členov okrskovej volebnej komisie vo volebnej miestnosti č. 10 možno podľa ústavného súdu považovať za porušenie volebného moratória, t. j. porušenie § 30 ods. 2 zákona o voľbách.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej argumentoval tým, že vo volebných okrskoch č. 6, č. 9 a č. 10 došlo k nesprávnemu posudzovaniu platnosti hlasovacích lístkov a ďalším pochybeniam, ktoré mali vplyv na celkový výsledok volieb.

V súvislosti s touto argumentáciou sťažovateľ navrhol prepočítať hlasovacie lístky vo volebných okrskoch č. 6, č. 9 a č. 10, vypočúť svedka J. R. ako člena mestskej volebnej komisie, ktorý odmietol podpísať zápisnicu tejto komisie o výsledku volieb z dôvodu „*pre podozrenie z manipulácie s volebnými lístkami*“. Z jeho výpovede uskutočnenej pred ústavným súdom vyplýva, že nepodpísaním zápisnice mestskej volebnej komisie o výsledku volieb reagoval jednak na skutočnosť, že táto komisia na základe podnetov od občanov odmietla skontrolovať, resp. prepočítať hlasovacie lístky z volebných okrskov č. 6, č. 9 a č. 10, a súčasne aj na vlastné podozrenie z nesprávneho posúdenia platnosti hlasovacích lístkov okrskovými volebnými komisiami.

Sťažovateľ súčasne ústavnému súdu predložil uznesenie mestskej volebnej komisie č. 4/2010 z 27. novembra 2010, ktorým zobrala na vedomie písomný podnet občanov navrhujúcich prepočítanie hlasov vo volebných okrskoch č. 6, č. 9 a č. 10 z 27. novembra 2010 a zároveň požiadala Obvodnú volebnú komisiu v Poprade o ďalšie riešenie tohto podnetu.

Mestská volebná komisia následne na tento podnet občanov odpovedala oznámením z 29. novembra 2010 adresovaným MUDr. P. J., v ktorom mu oznámila, že pri kontrole zápisníc okrskových volebných komisií nezistila pochybnosti pri sčítavaní hlasov a spracovanie zápisníc považuje za postačujúce. Zároveň ho informovala o možnosti podať sťažnosť ústavnému súdu.

Z kontroly volebnej dokumentácie volebných okrskov č. 6, č. 9 a č. 10 bolo ústavným súdom zistené, že vo volebnom okrsku č. 6 získal odporca o jeden platný hlas viac a vo volebnom okrsku č. 10 získal sťažovateľ aj odporca o jeden platný hlas menej, t. z. že celkový počet hlasov odovzdaných v prospech odporcu sa nezmenil, avšak sťažovateľ získal o jeden platný hlas menej, t. z. že rozdiel v počte odovzdaných hlasov medzi sťažovateľom a odporcom ako víťazným kandidátom by správne mal byť 13 hlasov. Tvrdenú manipuláciu s hlasovacími lístkami, resp. nesprávne posudzovanie platnosti hlasovacích lístkov volebnými okrskovými komisiami č. 6, č. 9 a č. 10 sa nepodarilo preukázať ani výpoveďou svedka J. R.

Z uvedeného vyplýva, že aj keď ústavným súdom bola zistená určitá nepresnosť pri sčítaní hlasov volebnými okrskovými komisiami č. 6 a č. 10, táto skutočnosť sama osebe nemohla rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť, resp. zmeniť volebný výsledok.

Odporca prostredníctvom svojho právneho zástupcu až vo vyjadrení z 28. februára 2011 požiadal ústavný súd o vykonanie dokazovania prepočítaním hlasovacích lístkov aj v zostávajúcich volebných okrskoch č. 1, č. 2, č. 3, č. 4, č. 5, č. 7 a č. 8. Neuviedol však žiadnu relevantnú okolnosť, resp. skutočnosť, ktorá by spochybnila správnosť sčítania hlasovacích lístkov jednotlivými okrskovými volebnými komisiami. Ústavný súd preto v uvedenej fáze konania nepovažoval za potrebné vykonať dôkaz navrhnutý odporcom.

Ústavný súd považuje v tejto súvislosti za potrebné poukázať na skutočnosť, že vysoký rozdiel medzi počtom hlasov odovzdaných pre sťažovateľa a odporcu vo voľbách primátora vo volebnom okrsku č. 10 (351 hlasov v prospech odporcu) v porovnaní s takto zistenými rozdielmi v iných volebných okrskoch (volebný okrskok č. 1 – 98 hlasov v prospech sťažovateľa, volebný okrskok č. 2 – 117 hlasov v prospech sťažovateľa, volebný okrskok č. 3 – 12 hlasov v prospech sťažovateľa, volebný okrskok č. 4 – 27 hlasov v prospech sťažovateľa, volebný okrskok č. 5 – 10 hlasov v prospech sťažovateľa, volebný okrskok č. 6 – 8 hlasov v prospech odporcu, volebný okrskok č. 7 – 24 hlasov v prospech odporcu, volebný okrskok č. 8 – 73 hlasov v prospech sťažovateľa, volebný okrskok č. 9 – 66 hlasov v prospech odporcu) jednoznačne rozhodol o celkovom výsledku volieb na primátora.

V tomto prípade je podľa ústavného súdu potrebné zdôrazniť, že o celkovom výsledku volieb primátora rozhodlo len 13 hlasov (volebný výsledok zohľadňujúci zistenia ústavného súdu pri prepočítaní hlasovacích lístkov vo volebných okrskoch č. 6, č. 9 a č. 10 pozn.), ktoré predstavujú rozdiel hlasov odovzdaných odporcovi ako víťaznému kandidátovi a sťažovateľovi ako druhému v poradí vo voľbách primátora.

Ústavný súd na základe vykonaného dokazovania zistil, že počas volieb došlo k porušeniu § 30 ods. 2 zákona o voľbách a ústavných princípov zakotvených v čl. 30 ods. 4 a čl. 31 ústavy tým, že v prospech odporcu bol nainštalovaný billboard v blízkosti volebnej miestnosti v čase volebného moratória, ako aj neprípustným ovplyvňovaním voličov jedným z členov okrskovej volebnej komisie č. 10 priamo vo volebnej miestnosti. Uvedené porušenia zákona o voľbách v tomto prípade vzhľadom na tesný volebný výsledok vo voľbách primátora dosahovali podľa ústavného súdu takú intenzitu, že boli spôsobilé ovplyvniť voličov v prospech voľby konkrétneho kandidáta – odporcu, a mali tak priamy a relevantný dosah aj na končený výsledok volieb primátora.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

Nad rámec tohto odôvodnenia ústavný súd považuje za potrebné vyjadriť sa k stanovisku odporcu doručenému 28. februára 2011 v časti, v ktorej v súvislosti s postupom ústavného súdu, ktorý mu nezaslal na vyjadrenie stanovisko sťažovateľa z 10. februára 2011 (sám odporca označil uvedené vyjadrenie sťažovateľa za nepodstatné), poukázal na zásadu rovnosti účastníkov konania. Cieľom uvedeného stanoviska sťažovateľa bolo vyjadrenie sa k vykonaným výsluchom svedkov a účastníkov konania uskutočneným za prítomnosti oboch právnych zástupcov účastníkov konania a odporcu. Z uvedeného vyplýva, že obaja účastníci konania mali rovnakú možnosť, resp. príležitosť vyjadriť sa ku skutočnostiam preukázaným výsluchmi svedkov v uvedenom konaní, a preto v tomto prípade nemožno hovoriť o porušení zásady rovnosti účastníkov konania. Aj v tomto konaní rozsah dokazovania určuje súd na základe svojej voľnej úvahy, v rámci ktorej zvažuje mieru

preukázania okolností podstatných pre rozhodnutie vo veci samej dôkazmi pred ním vykonanými. Ďalšie cyklické zasielanie vyjadrení účastníkov konania ich protistrane, ktoré neobsahujú návrhy alebo argumenty umožňujúce spochybniť výsledky už vykonaného dokazovania, možno v záverečnej fáze konania, v ktorej súd dospel k záveru o tom, že výsledky dokazovania postačujú na prijatie rozhodnutia vo veci samej, považovať za postup odporujúci zásade prejednávania veci v primeranej lehote, ktorej zásadný význam v uvedenom druhu konania je navyše zvýraznený lehotou stanovenou na prijatie rozhodnutia zákonom.

V súvislosti s odporcom avizovaným možným konfliktom záujmov právneho zástupcu sťažovateľa ako verejného funkcionára (poslanec Národnej rady Slovenskej republiky) ústavný súd poukazuje na znenie čl. 5 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje výnimku pre podnikanie verejných funkcionárov v prípade vykonávania povolania, ktoré môže vykonávať len fyzická osoba za zákonom ustanovených podmienok.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2011